

Concept Boardletter/ Accountantsverslag

Boekjaar 2016

Gemeente Voorschoten

An independent member of Baker Tilly International

Inhoudsopgave

	Pagina
1 Bestuurlijke samenvatting	4
2 Accountantscontrole	5
3 Kwaliteit verslaggeving	9
4 Sociaal domein	10
5 Financiële positie en resultaat	12
6 Interne beheersing	15
7 Single Information Audit (SiSa)	17
8 Overige aandachtspunten	18

Aan de gemeenteraad van de gemeente Voorschoten

Amsterdam, -- mei 2017

Betreft: Boardletter/ accountantsverslag bij de jaarrekening 2016

Geachte leden van de gemeenteraad,

Wij hebben de controle van de jaarrekening 2016 van uw gemeente afgerond. In deze boardletter/ dit accountantsverslag informeren wij u over onze bevindingen.

De onderwerpen die in dit verslag aan de orde komen, hebben onderdeel uitgemaakt van onze overwegingen bij de bepaling van de aard, het tijdstip van uitvoering en de diepgang van de controlemaatregelen die zijn toegepast bij de uitvoering van de controle van de jaarrekening.

Wij bedanken de medewerkers van de gemeente Voorschoten en de Werkorganisatie Duivenvoorde voor de open en constructieve samenwerking bij het verrichten van onze controlewerkzaamheden en de totstandkoming van onze boardletter/ accountantsverslag.

Wij vertrouwen erop u hiermede van dienst te zijn geweest.

Met vriendelijke groet,
Baker Tilly Berk N.V.

drs. E.C.J. Moens RA
Partner

1. Bestuurlijke samenvatting

Als accountant van uw gemeente hebben wij de controle van de jaarrekening uitgevoerd op basis van de kaders en normen die door de wetgever als door de gemeenteraad aan ons zijn meegegeven.

In deze boardletter/ dit accountantsverslag doen wij verslag van de uitkomsten van ons onderzoek naar de getrouwheid en de rechtmatige totstandkoming van de baten en lasten en de activa en passiva in de jaarrekening 2016.

In hoofdstuk 2 van deze boardletter/ dit accountantsverslag gaan wij met name in op die zaken die van belang zijn voor u als gemeenteraad. Wij ondersteunen u daarbij in uw controlerende rol en uw besluitvorming rondom de jaarrekening.

In hoofdstuk 3 gaan wij in op de kwaliteit van het jaarverslag. Als accountant hebben wij op basis van wet- en regelgeving de taak om de jaarrekening te controleren en het jaarverslag te toetsen. In het jaarverslag legt het college verantwoording af over de uitvoering van het beleid en wat bereikt is. Wij hebben vastgesteld dat het beeld van het jaarverslag niet strijdig is met de jaarrekening.

In hoofdstuk 4 geven wij u inzicht in de geldstromen binnen het sociaal domein, waarbij wij onderscheid maken in de zorg in natura en de persoonsgebonden budgetten (hierna: PGB) binnen de Jeugdwet en de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (hierna: WMO).

Hoofdstuk 5 gaat in op de financiële positie en het resultaat. Wij constateren dat de financiële positie van de gemeente aandacht behoeft.

In hoofdstuk 6 rapporteren wij over de administratieve organisatie, interne beheersing (interne controle) en de geautomatiseerde gegevensverwerking.

In de hoofdstukken 7 en 8 gaan wij in op een aantal verplichte onderwerpen waarover wij dienen te rapporteren.

2. Accountantscontrole

2.1 Dekking en reikwijdte van de controle zijn conform de opdrachtbevestiging

Wij hebben van u de opdracht gekregen de jaarrekening 2016 van de gemeente Voorschoten te controleren. In onze vaktechnische opdrachtbevestiging is deze opdracht in detail verder uitgewerkt.

Bij deze controle hanteren wij de in het controleprotocol vastgelegde marges. De maximaal toe te passen marges zijn vastgelegd in het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (het Bado). U heeft geen lagere marge vastgesteld waardoor het wettelijke kader als uitgangspunt is gehanteerd. De bij onze controle van de jaarrekening 2016 toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% (€ 643.000) en voor onzekerheden 3% (€ 1.931.000) van de totale lasten. Onze controle houdt in dat wij niet alle transacties controleren. Onze aanpak heeft als doel om belangrijke onjuistheden en onrechtmatigheden te ontdekken.

In het accountantsverslag worden fouten en onzekerheden gerapporteerd die de door u vastgestelde rapporteringstolerantie van € 100.000 overschrijden en worden overige bijzonderheden die van belang zijn voor de behandeling van de jaarrekening door de gemeenteraad, gerapporteerd.

2.2 Geconstateerde niet-gecorrigeerde afwijkingen (wegen mee in de oordeelsvorming)

Naar aanleiding van de door ons verrichte werkzaamheden hebben wij geen (niet-gecorrigeerde) afwijkingen geconstateerd die de in hoofdstuk 2.1 genoemde rapporteringstolerantie overschrijden.

In hoofdstuk 4 gaan wij nader in op de specifieke onzekerheden in het sociaal domein.

2. Accountantscontrole

2.3 Goedkeurende controleverklaring 2016

Op basis van de tot op heden uitgevoerde controlewerkzaamheden resteren er in de jaarrekening geen fouten en/of onzekerheden die van invloed zijn op het verstrekken van een goedkeurende controleverklaring. Voor het uiteindelijke oordeel zijn wij niet alleen afhankelijk van (gecontroleerde) verantwoordingen van verbonden partijen, maar ook van (gecontroleerde) verantwoordingen van zorgverleners.

2.4 Geen (materiële) afwijkingen die in het oordeel moeten worden betrokken in het kader van begrotingsrechtmatigheid

Het begrotingscriterium is verder verfijnd en uitgewerkt in de kadernota rechtmatigheid die door de commissie BBV is uitgebracht. Een belangrijke inhoudelijke aanvulling betreft de vaststelling, dat het overschrijden van de begroting in beginsel onrechtmatig is maar niet in alle gevallen hoeft te worden meegewogen in het accountantsoordeel. In de kadernota is aangegeven dat kostenoverschrijdingen rechtmatig zijn ingeval (1) deze worden gecompenseerd door direct gerelateerde opbrengsten, (2) passend zijn binnen het beleid en (3) het gevolg zijn van open-einde regelingen.

In die gevallen waarin overschrijdingen niet het gevolg zijn van de bovengenoemde situaties, geldt dat de rechtmatigheid van die betreffende uitgaven alsnog moet worden vastgesteld door de Raad.

In de jaarstukken 2016 legt het college verantwoording af over de realisatie van de baten en lasten ten opzichte van de begroting. Wij constateren dat de begrotingsafwijkingen toereikend zijn toegelicht in de jaarrekening.

2. Accountantscontrole

2.5 Verslaggevingsgrondslagen

Wij hebben de aanvaardbaarheid van de gehanteerde waarderingsgrondslagen, de consistente toepassing daarvan alsmede de duidelijkheid en volledigheid van de jaarverslaggeving beoordeeld. Uw gemeente heeft gedurende 2016 wijzigingen doorgevoerd die voornamelijk samenhangen met de wijziging van de BBV. Wij concluderen dat de wijziging van de grondslagen toereikend in de jaarrekening is doorgevoerd.

De gehanteerde waarderingsgrondslagen zijn aanvaardbaar en de toepassing daarvan, samen met de in de jaarrekening opgenomen toelichtingen, geeft een getrouw beeld van de financiële positie van de gemeente.

2.6 Schattingen

Inherent aan het opmaken van een jaarrekening is dat de organisatie schattingen moet maken. Bepaalde schattingen zijn van bijzonder belang door hun invloed op de jaarrekening en de waarschijnlijkheid dat toekomstige gebeurtenissen significant afwijken van de verwachtingen van het college. Als onderdeel van de controle hebben wij de aanvaardbaarheid van de schattingen beoordeeld.

De belangrijkste schattingen in de jaarrekening zijn:

Belangrijke schattingen	Beoordeling	Toelichting
Waardering van de materiële vaste activa	Akkoord	De verwachte levensduur voor de verschillende activacategorieën en daarmee de afschrijvingspercentages zijn in lijn met wat gebruikelijk is.
Waardering van financiële vaste activa	Akkoord	Wij kunnen ons vinden in de waardering van de financiële vaste activa.
Waardering voorraden	Akkoord	Wij kunnen ons vinden in de waardering van de voorraden.
Waardering van voorzieningen debiteuren	Akkoord	Wij kunnen ons vinden in de waardering van de voorziening dubieuze debiteuren.
Voorzieningen	Akkoord	Wij kunnen ons vinden in uw schattingen inzake de voorzieningen.

2. Accountantscontrole

2.7 Vennootschapsbelasting

Vanaf 1 januari 2016 geldt een partiële belastingplicht voor overheidslichamen. Op basis van een inhoudelijke beoordeling die de gemeente heeft laten uitvoeren blijkt dat zij onderworpen is aan vennootschapsbelasting. De faseringen inventariseren, implementeren, realiseren en strategie zijn afgerond.

In de jaarrekening 2016 van de gemeente Voorschoten is geen belastinglast verantwoord. De omvang van een mogelijke last is nog niet zeker, maar zal naar verwachting van beperkte omvang zijn.

3. Kwaliteit verslaggeving

3.1 Jaarverslag

De jaarstukken voor boekjaar 2016 bestaan uit het jaarverslag (inclusief de paragrafen en de programmaverantwoording), de jaarrekening en de overige gegevens. Conform de gewijzigde regelgeving voor de accountantscontrole hebben wij het jaarverslag en de overige gegevens onderzocht om vast te stellen of het jaarverslag en de overige gegevens verenigbaar zijn met de jaarrekening en geen materiële afwijkingen bevatten en of het jaarverslag en de overige gegevens de informatie bevat die op grond van het BBV is vereist.

Wij hebben de andere informatie in het programmaverslag, de paragrafen en de bijlagen gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit onze controlewerkzaamheden, geconstateerd dat de andere informatie geen materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de geldende vereisten waaronder de Nederlandse Standaard 720.

3.2 Wet Normering Topinkomens (WNT)

De Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) is op 1 januari 2014 in werking getreden. De WNT stelt maxima aan de bezoldiging van topfunctionarissen. In de WNT wordt het begrip topfunctionaris nader gedefinieerd.

Het wetsvoorstel 'Aanpassingswet WNT' benadrukt dat alleen sprake is van een topfunctionaris als sprake is van leidinggeven aan de organisatie als geheel. In de WNT worden ook maxima aan bezoldiging van de topfunctionaris gesteld (2016: € 179.000; 2015: € 178.000). Het bezoldigingsmaximum wordt voor topfunctionarissen met een aanstelling in deeltijd of een aanstelling korter dan één jaar omgerekend op basis van de deeltijdfactor en naar rato van de duur van het dienstverband. De bezoldiging wordt niet geëxtrapoleerd. De WNT bevat een openbaarmakingsverplichting van de bezoldiging van topfunctionarissen via de jaarrekening van de organisatie en inzending aan de (vak)minister. Voor andere functionarissen geldt alleen een openbaarmakingsverplichting bij overschrijding van de bezoldigingsnorm.

In de jaarrekening van de gemeente Voorschoten over boekjaar 2016 is op juiste wijze rekening gehouden met de bepalingen uit de WNT. Er zijn geen functionarissen met een bezoldiging boven het genoemde bezoldigingsmaximum.

4. Sociaal domein

4.1 Algemeen

Ook in 2016 heeft de implementatie van de decentralisaties in het sociaal domein veel aandacht gevraagd. Voor de uitvoering van deze taken heeft de continuïteit van de zorgverlening voorop gestaan. In de sector is de afgelopen periode veelvuldig gecommuniceerd over de verantwoording inzake het sociaal domein. Hierbij hebben onder andere de NBA en de VNG meerdere brieven uitgebracht over de problematiek en de stand van zaken. Daarnaast heeft minister Plasterk de Tweede kamer intensief geïnformeerd over de ontwikkelingen binnen het sociaal domein. Ook in onze managementletter is dit aan de orde geweest. De problematiek voor de jaarrekening uit zich in onzekerheden wat mogelijke gevolgen (onzekerheden in de lasten) kan hebben voor jaarrekening van de gemeente. De belangrijkste onzekerheden bestaan uit:

- declaraties van zorgaanbieders zijn nog niet volledig ontvangen (getrouwheid en rechtmatigheid). Hierdoor blijven onzekerheden bestaan met betrekking tot de juistheid, rechtmatigheid en volledigheid van de lasten en verplichtingen in de jaarrekening;
- er is vanuit de Sociale Verzekeringsbank (hierna: SVB) geen zekerheid over de juistheid en rechtmatigheid van de persoonsgebonden budgetten (hierna: PGB's).

De onzekerheid die voortvloeit uit de bovenstaande punten werkt door in de jaarrekening van de Voorschoten. De knelpunten omtrent de verantwoording van zorgkosten zijn van toepassing op alle gemeenten in Nederland.

4.2 Situatie decentralisaties Voorschoten

In de onderstaande alinea's bespreken wij per categorie/soort de effecten van de eerder genoemde onzekerheden voor de jaarrekening van de gemeente Voorschoten. Hierbij wordt ingegaan op de risico's die voortvloeien uit de jeugdzorg en de PGB.

De omvang van de lasten in het sociaal domein zijn als volgt te specificeren:

Realisatie 2016	
WMO	2.016.000
PGB	454.000
Jeugdzorg	2.954.000
Totaal	5.424.000

4. Sociaal domein

Jeugdzorg

Gemeente Voorschoten heeft de Jeugdzorg ingekocht via Inkoopbureau H10. Bij de inkoop van zorg zijn afspraken gemaakt waarbij de verantwoording van zorgaanbieders nagenoeg volledig plaatsvindt via (gecontroleerde) productieverantwoordingen. Voor grote aanbieders moet dit op basis van het landelijk protocol plaatsvinden. Voor kleine aanbieders is finale kwijting afgesproken.

De gemeente is voor de te verkrijgen zekerheid over de geleverde jeugdzorg afhankelijk van controleverklaringen van zorgaanbieders en de hiermee samenhangende controle van Inkoopbureau H10. De eindverantwoording met controleverklaring van de Inkoopbureau H10 is inmiddels ontvangen.

WMO

De WMO verloopt volledig via Zorglokaal. Het memorandum van de accountant van Zorglokaal hebben wij inmiddels ontvangen. Hieruit blijkt dat er met betrekking tot de WMO geen onzekerheden zijn geconstateerd.

PGB

De uitvoering van de Persoonsgebonden Budgetten (PGB) wordt gedaan door de Sociale Verzekeringsbank (SVB). Er is een verantwoording over de rechtmatigheid van de SVB ontvangen. Doordat er geen controle heeft plaatsgevonden op de leveringen van de PGB's wegen wij het volledige bedrag aan bestede PGB van EUR 454.000 mee als onzekerheid in de evaluatie van fouten en onzekerheden.

Een overzicht van de resterende onzekerheid als gevolg van de verantwoordingen in het sociaal domein is als volgt te specificeren:

	Realisatie 2016	Verkregen zekerheid	Resterende onzekerheid
WMO	2.016.000	2.016.000	-
PGB	454.000	-	454.000
Jeugdzorg	2.954.000	2.812.000	142.000
Totaal	5.424.000	4.828.000	596.000

5. Financiële positie en resultaat

5.1 Algemene beschouwing

Resultaat

Het resultaat voor bestemming bedraagt in 2016 € 452.000 negatief. De (per saldo) onttrekkingen aan de reserves en overheveling van budget voor niet afgeronde werkzaamheden bedragen € 3,2 miljoen waardoor het resultaat na bestemming € 2,8 miljoen bedraagt. Dit positieve resultaat is vooral incidenteel van aard en voor circa 50% het gevolg van voordelen in het sociaal domein. In de jaarrekening zijn de afwijkingen van de begroting toereikend toegelicht. Wij hebben vastgesteld dat de mutaties in de reserves in overeenstemming met raadsbesluiten hebben plaatsgevonden.

Vermogenspositie

De vermogens- en financieringspositie van de gemeente behoeft de nodige aandacht. Het huidige solvabiliteitspercentage voor uw gemeente bedraagt 37% (2015: 37%). De solvabiliteit bevindt zich met 37% aan de onderkant van hetgeen voor gemeenten normaal is en verkeert dicht in de buurt van de oranje zone waarin waakzaamheid geboden is. Wij vragen de aandacht voor de schuldenpositie van de gemeente. Toekomstige opbrengsten uit de grondexploitatie zijn belangrijk lager dan het totaal van de langlopende leningen. Dit betekent dat toekomstige aflossingen voor een belangrijk deel uit de reguliere exploitatie moeten worden gedekt. Ook vanuit het preventief toezicht vanuit de provincie volgt dat de gemeente de reguliere exploitatie nader moet onderzoeken. Wij adviseren hierbij tevens de ontwikkeling van de cash flowpositie in meerjarenperspectief ter betrekken. De visie op de ontwikkeling van de schuldenpositie is hierbij van groot belang. Het verdient aanbeveling de gemaakte keuzes op dit vlak vast te leggen in een schulden notitie.

Weerstandsvermogen

In de paragraaf "Weerstandsvermogen en risicobeheersing" in het jaarverslag is opgenomen welke risico's zich met welke frequentie en omvang naar alle waarschijnlijkheid voor zullen doen ten aanzien van de gemeente Voorschoten. De 10 grootste risico's zijn hierbij specifiek benoemd. Tevens is berekend welk weerstandsvermogen benodigd is ter dekking van deze risico's, is aangegeven welke weerstandscapaciteit beschikbaar is en is de ratio weerstandsvermogen berekend. Ultimo 2016 resulteert dit in een benodigde weerstandscapaciteit van € 3.950.000 voor (incidentele) risico's. Beschikbaar is een weerstandscapaciteit van € 15.915.000. Dit resulteert in een ratio van het weerstandsvermogen van 4. Hiermee is het weerstandsvermogen als uitstekend geclassificeerd.

5. Financiële positie en resultaat

Preventief toezicht

Op basis van de (meerjaren-)begroting 2017 blijkt er geen evenwicht tussen structurele baten en lasten. De periode na 2017 is nog niet sluitend. De uitgaven zijn hoger dan dat er aan middelen binnenkomen. Met als gevolg dat de gemeente Voorschoten onder preventief financieel toezicht staat van het provinciebestuur Zuid-Holland. Preventief toezicht betekent dat de begroting en begrotingswijzigingen door de provincie moeten worden goedgekeurd voordat het gemeentebestuur tot uitvoering kan overgaan. Uiteindelijk zal de gemeente Voorschoten haar inkomsten structureel moeten verhogen en haar uitgaven verminderen.

Ook door de afschaffing van de precariobelasting vanaf 2022 staat begrotingsevenwicht verder onder druk.

Conclusie

De financiële positie van de gemeente staat onder druk. Alhoewel het weerstandsvermogen in ruim voldoende mate de risico's kan opvangen staat het begrotingsevenwicht onder druk en vragen wij de aandacht voor de ontwikkeling van de schuldenpositie van de gemeente.

In meerjarenperspectief worden tekorten gedekt uit de vermogenspositie. Wij begrijpen dat de gemeente, gegeven de omvang van het vermogen, beschikt over deze mogelijkheid, maar waarschuwen voor het dekken van structurele uitgaven op deze wijze. Dit is in principe ongewenst. Het is aan te bevelen de structurele uitgaven te dekken met structurele inkomsten. Uitgaven met een meer incidenteel karakter kunnen dan zonodig uit de vermogensoverschotten worden gedekt.

5. Financiële positie en resultaat

5.2 Voorraden

De gemeente Voorschoten heeft in haar jaarrekening 2016 een post voorraden verantwoord. Deze voorraden betreffen het onderhanden werk; project Duivenvoorde Corridor.

Specificatie onderhanden werk				
<i>(gronden in exploitatie) (x EUR 1.000)</i>	31-12-2015	Vermeerdering	Vermindering	31-12-2016
Duivenvoorde corridor	8.998	203	-	9.201
Totaal	8.998	203	-	9.201
Specificatie voorziening verlieslatende complexen				
<i>(x EUR 1.000)</i>	31-12-2015	Vermeerdering	Vermindering	31-12-2016
Duivenvoorde corridor	-621	-440	186	-875
Totaal	-621	-440	186	-875

Onder deze post ligt een grondexploitatie berekening (Grex) ten grondslag. Er zijn dertien relevante risico's gekwantificeerd in deze Grondexploitatie. Van elk risico is door de gemeente het effect berekend en een inschatting gemaakt van de kans op voordoen. Vermenigvuldigd met elkaar is dit het gewogen effect. Positieve risico's worden buiten beschouwing gelaten.

De Grex is opgesteld door kosten en opbrengsten tot en met 2022 contant te maken tegen een disconteringsvoet van 2%. Gezien de huidige marktrente is de inschatting van 2% naar onze mening geen onredelijke inschatting. Indien een disconteringsvoet van 2,8% gehanteerd zou worden, zou de voorziening € 40.000 lager zijn.

Kosten

Op basis van ervaringscijfers en kostencalculaties wordt jaarlijks gekeken wat de omvang van de (bouw-) kosten is, die in de GREX opgenomen moeten worden. Op deze wijze worden ontwikkelingen periodiek gemonitord en verwerkt.

Opbrengsten

Voor de commerciële woningbouwontwikkeling is de afgelopen jaren regelmatig een marktscan uitgevoerd, waarbij is gekeken naar naburig aanbod en verkochte woningen en kavels. Op basis van deze vergelijkingen is een opbrengstprognose gemaakt. Wij kunnen ons vinden in de gehanteerde uitgangspunten in de Grex.

Het resultaat van deze berekening is in de jaarrekening verantwoord als voorziening verlieslatende complexen, zoals hierboven ook is weergegeven (€ 875.000).

6. Interne beheersing

6.1 Uw niveau van de interne beheersing is, over het algemeen genomen, op toereikend niveau

Als onderdeel van de controle van de jaarrekening 2016 van de gemeente Voorschoten hebben wij de administratieve organisatie en de daarin opgenomen maatregelen van interne beheersing beoordeeld. De opzet, het bestaan en de werking van de interne beheersings-maatregelen van de belangrijkste bedrijfsprocessen in uw gemeente zijn kritisch beoordeeld en getoetst, zodat wij een oordeel kunnen geven over de betrouwbaarheid van de interne informatievoorziening en de jaarrekening. De uitvoering van de bedrijfsprocessen is ondergebracht in de Werkorganisatie Duivenvoorde.

Op 5 mei 2017 hebben wij onze bevindingen en aanbevelingen gerapporteerd aan de werkorganisatie Duivenvoorde naar aanleiding van de beoordeling van de interne beheersorganisatie. Hierin zijn de bevindingen opgenomen voor de bedrijfsprocessen die de werkorganisatie Duivenvoorde voor de gemeente Voorschoten uitvoert. Naar aanleiding van ons onderzoek naar de interne beheersing van de bedrijfsprocessen zijn wij van mening dat deze voldoet aan de daaraan te stellen eisen voor een goedkeurende controleverklaring inzake de getrouwheid en rechtmatigheid van de jaarrekening.

De bevindingen naar aanleiding van de controle 2016 hebben met name betrekking op de controle van declaraties van de WMO en de zichtbare toetsing van het woonplaatsbeginsel. Daarnaast hebben wij opvolging gegeven aan de managementletterpunten van het boekjaar 2015.

Hierbij constateren wij, evenals voorgaand jaar, dat de opvolging van de (belangrijkste) openstaande bevindingen zeer beperkt is.

De belangrijkste (openstaande) bevindingen betreffen de volgende:

- Woonplaatstoetsing Jeugdzorg:
De controle op het aspect woonplaatsbeginsel heeft niet zichtbaar plaatsgevonden. Het is, in het kader van de rechtmatigheid, van groot belang dat deze controle (tijdig) wordt uitgevoerd.
- Geen controle op facturen WMO:
De controle van WMO-facturen op woonvoorzieningen en huur had gedurende 2016 nog niet plaatsgevonden. Het is, in het kader van de rechtmatigheid van groot belang, dat deze controle (tijdig) wordt uitgevoerd.
- Procesverbeteringen Wabo-leges:
In het Wabo-proces zijn meerdere openstaande bevindingen, waaronder de afwezigheid van (zichtbare) controle op de bouwsom.
- Achterstand vaststelling subsidies:
Subsidies uit 2014 en 2015 zijn te laat vastgesteld.

De bevindingen zijn besproken met de directie van de Werkorganisatie Duivenvoorde. Ten behoeve van de jaarrekening zijn aanvullende controlewerkzaamheden uitgevoerd om voldoende zekerheid te krijgen voor de controle van de jaarrekening.

6. Interne beheersing

6.2 Geautomatiseerde gegevensverwerking

Wij brengen u verslag uit omtrent onze bevindingen ter zake van de betrouwbaarheid en de continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking.

De accountantscontrole van de jaarrekening is niet specifiek gericht op de betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking en behoeft derhalve niet te leiden tot bevindingen die bij een speciaal daarop gericht onderzoek wel naar voren zouden kunnen komen.

In het kader van de jaarrekeningcontrole zijn met betrekking tot de betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking bij gemeente Voorschoten geen bijzonderheden te melden welke voor vermelding in het accountantsverslag in aanmerking komen.

In de managementletter zijn wij nader op de geautomatiseerde gegevensverwerking ingegaan. De bevindingen zoals opgenomen in de managementletter zijn niet van een zodanige significantie dat deze de betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking in gevaar brengen.

7. Single information Single audit (SiSa)

7.1 Geen controleverschillen in de SiSa bijlage

Op grond van het Besluit accountantscontrole provincies en gemeenten, Artikel 5 lid 4, dienen wij te rapporteren over de fouten en onzekerheden van de SiSa regelingen.

Code	Specifieke uitkering	Fout of onzekerheid	Financiële omvang in euro's	Toelichting fout / onzekerheid
E27B	Brede doeluitkering verkeer en vervoer SiSa tussen medeoverheden	N.v.t.	0	Geen bevindingen met invloed op financiële vaststelling.
G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 WWB Participatiewet gemeentedeel 2016	N.v.t.	0	Geen bevindingen met invloed op financiële vaststelling.
G3	Besluit bijstandsverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen) gemeente 2016	N.v.t.	0	Geen bevindingen met invloed op financiële vaststelling.

7.2 Conclusie

Uit de tabel blijkt dat wij bij onze controle geen fouten of onzekerheden hebben geconstateerd die de voor SiSa geldende rapporteringstolerantie overschrijden.

8. Overige aandachtspunten

8.1 Overige dienstverlening -> onafhankelijkheid accountant

Baker Tilly Berk N.V. heeft diverse organisatorische maatregelen getroffen om zijn onafhankelijkheid en die van zijn medewerkers te waarborgen. Deze maatregelen omvatten onder meer:

- voorschriften en procedures omtrent onafhankelijkheid. Deze voorschriften voor professioneel gedrag op het gebied van kwaliteit en onafhankelijkheid zijn opgenomen in de Gedragscode van Baker Tilly Berk. De maatregelen in deze Gedragscode gelden voor iedere medewerker van Baker Tilly Berk en worden natuurlijk steeds geactualiseerd;
- jaarlijkse bevestiging van onafhankelijkheid door partners en medewerkers van Baker Tilly Berk en ondersteunende stafdiensten;
- cliënt- en opdrachtacceptatieprocedures, waaronder een beoordeling, of er sprake is van mogelijk conflicterende diensten;
- intern en extern kwaliteitsonderzoek;
- reviews door externe toetsers die niet bij de opdracht betrokken zijn, ter waarborging van een deugdelijke grondslag/deskundig oordeel;
- rotatie van partners op de opdracht.

Wij zijn van mening dat wij in relatie tot uw organisatie onafhankelijk, in overeenstemming met de ViO (Verordening inzake de Onafhankelijkheid van accountants), hebben gefunctioneerd en dat de objectiviteit van onze oordeelsvorming in het afgelopen jaar niet is aangetast.

8.2 Fraude

Bij de uitvoering van de werkzaamheden hanteren wij onder andere de Nadere Voorschriften Controle- en Overige Standaarden (NV COS) 240 "De verantwoordelijkheid van de accountant voor het onderkennen van het risico van fraude in het kader van de controle van financiële overzichten".

Het college is primair verantwoordelijk voor de preventie van fraude. Het college is verantwoordelijk voor een cultuur van eerlijkheid en ethisch verantwoordelijk gedrag en dient zowel preventieve als repressieve beheersingsmaatregelen te nemen om de kans op fraude zo veel mogelijk te beperken, zodat de integriteit van de financiële verslaggeving is gewaarborgd.

Tijdens de controle van de jaarrekening inventariseren wij de frauderisico's binnen uw organisatie en beoordelen wij de interne beheersingsmaatregelen die gericht zijn op het voorkomen en ontdekken van fraude. Tijdens de beoordeling bleek ons dat binnen uw organisatie reeds de nodige aandacht wordt besteed aan de onderwerpen fraude en integriteit. U heeft aangegeven belang te hechten aan een adequate beheersing van frauderisico's.

Volledigheidshalve wijzen wij erop dat onze controle niet specifiek gericht is op het ontdekken van fraude.

Contactgegevens:

Partner
drs. E.C.J. Moens RA
020 – 644 28 40
e.moens@bakertillyberk.nl

Manager
drs. A.J. Kroon bc. RA
070 – 358 90 00
b.kroon@bakertillyberk.nl

Kantoorgegevens:

Baker Tilly Berk N.V.
Entrada 303
Postbus 94124
1090 GC Amsterdam
020 – 644 28 40